

Ortaöğretimde Başarıyı Olumsuz Etkileyen Unsurların Öğrenci Boyutuyla Tespitine Yönelik Bir Uygulama

An Application To Determine The Factors Affecting The Success Negatively In Respect Of Students

Öğr. Gör. Atıncı OLCAY¹ ve İzzet DÖŞ²

¹Gaziantep Üniversitesi

²Hakkâri İ Milli Eğitim Müdürlüğü

Özet

Bu araştırmada ortaöğretim öğrencilerini başarısızlığa sevk eden unsurlar öğrenci boyutuyla saptanmaya çalışılmıştır. Konuyla ilgili olarak Gaziantep'te bir anket çalışması yapılmış, başarısızlık unsurlarına katılım oranları tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre; öğrencilerin %64'ü "Bazı öğretmenlerin anlattıklarını anlayamadığımdan dolayı başarısızım", %63'ü "Bazı dersleri başaramayacağım kaygısından dolayı başarısızım", %55'i "Verimli ders çalışma yollarını bilmediğimden başarısızım" ve %53'ü de "İlgi duymadığım derslerden başarısızım" unsurlarını başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri görülmüştür. Bununla beraber, frekans oranı %50 ve üstünde hesaplanan bu başarısızlık unsurları öğrencilerin; cinsiyet, eğitim gördüğü alan ve okul türü değişkenleri ile çapraz frekans dağılımları da karşılaştırılmış ve birtakım öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci Başarısı, Başarısızlık Unsurları, Ortaöğretim Öğrencileri.

Abstract

In this research, it is aimed to determine the factors that lead the secondary school students to failure, in respect of students. The rates of those factors for failure are determined in a research made in Gaziantep. According to results of this research; 64% of the students say "I am unsuccessful as I don't understand what my teacher lectures", 63% of those, "I am unsuccessful because of the fear that I can't achieve", 55% of those "I am unsuccessful since I don't know the ways to study effectively" and 53% "I am unsuccessful in the subjects that I am not interested in" which are considered by they students as the main factors for their failure. Besides, these factors for failure, the frequency proportions of which are over 50% and the variations in the students' genders, education branches and school types are compared with cross frequency proportions and some recommendations are suggested.

Keywords: Student Success, Factors For Failure, The Secondary School Students.

* Gaziantep Üniversitesi, Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu
e-posta: olcay@gantep.edu.tr e-posta: id27tr@gmail.com

Giriş

Aileden sonra yeni bir ortam olan okul, çocuğun yaşamındaki ilk toplumsal kurumdur. İlkokul döneminden itibaren aile, öğretmen ve çevre çocuğun tüm yaşamında başarılı olmasını bekler (Şama ve Tarım, 2007:136). Başarı, okul ortamında belirli bir ders ya da akademik programlardan öğrencinin ne derece yararlandığının bir ölçüsü veya göstergesidir. Okuldaki başarı ise bir akademik programdaki derslerden öğrencinin aldığı notların ya da puanlarının ortalaması olarak düşünülebilir (Akt. Güleç ve Alkış, 2003:19; Özgüven, 1998). Öğrencinin ders başarısı üzerinde etkili olan pek çok değişken bulunmaktadır. Öğrenme değişkeni olarak da adlandırılan bu değişkenler hemen tümüyle fizyolojik, psikolojik ve toplumsal durum ve koşullarla alakalıdır. Okul başarısı zihinsel olmayan birçok faktör tarafından da önemli düzeyde etkilenmektedir. Bunlar arasında başarı güdüsü, kaygı, ailenin nitelikleri, sosyo-ekonomik özellikler, okul ve eğitim koşullarının yetersiz oluşu, genel çevre özellikleri, beslenme, sağlık koşulları vb. yer almaktadır (Akt. Güleç ve Alkış, 2003:19; Uluğ, 1990). Okul başarısı, akademik açıdan gösterilen üstünlüğe göre saptanan bir göstergedir. Okul, bilişsel gelişimin sağlandığı, bilginin kazanıldığı, akademik üstünlüğe ulaşmak için gerekli ortamın hazırlandığı bir yerdir. Üstün olarak kabul edilen notlar okul başarısını; bu notların altında olan notlar ise okul başarısızlığını ifade eder. Öğrencilerin başarılı ve başarısız olarak nitelendirilmesinde derslerde alınan notların oranı davranışların değerlendirilmesine göre daha etkilidir. Sınıfta sürekli yaramazlık yapan fakat notları çok iyi olan bir öğrencinin davranış notlarının da iyi olduğu sıklıkla gözlemlenebilen bir olgudur (Keskin ve Yapıcı, 2008:21).

Günümüzde insanların çoğunlukla başarıya göre değerlendirildikleri görülmektedir. Bu değerlendirme zamanla kültürel bir baskı halini almaktadır. Bu kültürel baskının hissedilmesi ise ilkokul yıllarından itibaren başlamakta ve öğrenciler başarılı ve başarısız olarak sınıflandırılmaktadır (Akt. Keskin ve Yapıcı, 2008:21; Baran, 1995).

Her öğretim basamağındaki kurumların kendine özgü bazı işlevleri bulunmaktadır. Ortaöğretim kurumlarının işlevleri “öğrencilerin bireysel özelliklerin ve yeteneklerini azami düzeye kadar geliştirmek; toplumda yapıcı, uyumlu ve girişimci vatandaşlar yetiştirmek” olarak ifade edilmektedir Ortaöğretim kurumlarının ifade edilen bu işlevlerine rağmen uygulamada daha çok öğrencilerin öğrenme ve başarılı olmaları üzerine odaklandığı görülmektedir. Öğrencilerin okuldaki başarı düzeyleri arasında önemli farklılıklar olmakta, öğrencilerin bazıları derslerinde yüksek başarı düzeyini yakalarken bazı öğrenciler bir üst sınıfa geçmek için gerekli olan yeterliliği yakalayamamaktadırlar. (Akt. Sezer, 2007:32, Özgüven,1999; Yeşilyaprak, 2003).

Öğrencilerin başarı ya da başarısızlıklarını etkileyen birden çok etmen bulunmaktadır. Öğrenciler arasında sosyo-ekonomik farklılıkların yanında ilgi, değer ve tutum gibi duyuşsal özellikler açısından da farklılıklar bulunmaktadır (Şama ve Tarım, 2007:138). Her birey, başkalarına benzeyen birtakım özelliklerin yanında benzemeyen birtakım özelliklere de sahiptir. Özellikle okul ortamında öğrenciler öğrenmelerinde; zekâ, yetenek, kişilik özellikleri ve davranışlarında farklılaşabilmektedir (Bacanlı, 2000:137). Öğrenci başarısını etkileyen faktörler; bireyin kendisi ve çevresiyle ilgili olanlar diye iki gup altında toplanabilir. Çevresiyle ilgili olanlardan en önemlisi aile ortamıdır. Ailenin sosyo-kültürel yapısı, ekonomik yapısı ve ailedeki geçimsizlikler gibi etkenler öğrenci başarısını doğrudan etkileyen faktörlerdir. Ayrıca çocuğun yeterli ilgi ve sevgi görmediği aile ortamındaki geçimsizlikler ve dengesizlikler de çocuğun çalışmasını olumsuz yönde etkilemektedir (Akt. Keskin ve Yapıcı, 2008:21, Kepçeoğlu, 1995;Yavuzer, 1992). Ayrıca; zekâ, çalışma alışkanlıkları ve sorumluluk duygusu ön plandadır. Başarı ve başarısızlığın davranışlarının sonucu olduğuna inanan öğrenciler başarılı olurken, başarısızlıklarını; şanssızlık, derslerin zorluğu vb. dış faktörlere bağlayan öğrencilerin başarısızlıklarının arttığı gözlenmiştir. Bununla beraber, ergenlik döneminde olan ortaöğretimde okuyan öğrenciler birtakım duygusal nedenlerle başarısız olabilmektedir. Sürekli duygusal gerginlik içinde olan, içe dönük ve dikkat dağınıklığı yaşayan bir öğrencinin okulda başarı göstermesi beklenemez (Bozkurt, 1998:28).

Öğrenci başarısızlığında, eğitim sisteminden kaynaklanan birtakım sorunlarda önemli bir etkindir. Bu sorunlar öğrencide; güvensizlik, küçümsenme duygusu, başkalarına bağımlı olma, korku, nefret, aşağılık kompleksi vb. yıkıcı duyguların ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır (Kaya, 1993:95).

Öğretmenin öğrencilerini tanıması hem öğrencilerin hem de öğretmenin başarısını geniş ölçüde etkiler. Bireyin tanınması için ilgi ve yetenekleri, başarı ve başarısızlıkları, kişisel ve sosyal uyum düzeyleri, sorunları, zayıf ve güçlü yanları, ilgi tavrı ve değer yargıları, yetiştiği çevrenin geliştirici ve engelleyici etkileri gibi ve daha pek çok özelliklerinin ayrıntılı olarak bilinmesi gerekir (Özgüven, 2002:43).

I. Araştırma Problemi

Eğitim ve öğretim etkinliklerinin temel amacı; öğrencilerde istenen yönde davranış değişikliklerini sağlamak olduğuna göre, bu etkinliklerin odak noktasını öğrenciler teşkil etmektedir. Eğitim amaçları yönündeki davranış değişikliklerinin öğrencide ne ölçüde gerçekleştiği ve öğrenci başarısına veya başarısızlığına etki eden temel unsurların ne olduğunun ortaya konulması önemlidir. Bilhassa ortaöğretim kademesinde duygusal ve bilişsel açılardan bir geçiş döneminde bulunan öğrencilerin okul başarısını olumsuz etkileyen unsurların ortaya konulması

başarısızlığı önleyici diğer çalışmalara önemli ipuçları sağlayacağı düşünülmektedir.

Gaziantep; Türkiye'nin altıncı, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en büyük ve en gelişmiş sanayi kenti olmasına rağmen bu şehir ortaöğretim kurumlarının eğitim kalitesinin önemli göstergelerinden biri olan ulusal sınavlarda ülke başarısında alt sıralarda yer almaktadır. 2006 OKS başarı sıralamasında 64. ve ÖSS başarı sıralamasında 67.'dir. Bununla beraber, 150 bin civarında insan okuma-yazma bilmemekte, üniversite mezunu insan sayısı 30 bin'i bile bulmamakta, 300 bin civarında insan sadece okur-yazar ve ilkokul mezunu, ilk ve ortaöğretimde derslik başına düşen öğrenci sayısı 56-61 civarında seyretmekte ve öğretmen açığı son 15 yıldan bu yana sürekli artış göstermektedir (Polat, 2006:8).

Bu durumun pek çok nedeni bulunmaktadır. Bu nedenlerin başında şüphesiz öğrencilerin bireysel başarısızlığı önemli bir rol oynamaktadır. Bu başarısızlık nedenlerinin öğrenci boyutuyla tespit edilip, ortaya konulması çözüm önerilerinin geliştirilmesine önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada ortaöğretim kademesinde okuyan öğrencileri başarısızlığa sevk eden unsurlar ortaya konulmaya çalışılmış, başarısızlık etmeni olarak yoğun fikir birliğine varılmış unsurların çeşitli değişkenler açısından çapraz frekans dağılım analizleri gerçekleştirilmiş ve ortaya çıkan sonuçlara birtakım öneriler getirilmiştir.

II. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı; ortaöğretim okullarında eğitim-öğretim gören öğrencilerin başarısızlık nedenlerini onların gözüyle ortaya koymak ve konuyu çeşitli değişkenler açısından analiz ederek somutlaştırmaktır.

Öğrencileri başarısızlığa sevk eden unsurları belirlemek ve bu unsurları çeşitli değişkenler boyutuyla ele almak için yapılan bu çalışmadan elde edilen bulguların; başarısızlık unsurlarının belirlenmesi, bu unsurların ortadan kaldırılması, problemlere çözüm sağlanması, eğitim kalitesinin yükseltilmesine olumlu katkı sağlanması ve eğitim camiasının her kademesindeki taraflara yardımcı olması adına önemlidir.

III. Araştırmanın Sayıltı ve Sınırlılıkları

Bu çalışmada; öğrenciler arasında kişilik ve sosyo-ekonomik farklılıklar olduğu ve bu özelliklerin öğrenciler arasında farklılık gösterdiği, çalışmaya katılan öğrencilerin anket sorularını; yansız, samimi ve gerçek görüşleri ile

cevapladıkları ve araştırmada kullanılan ölçeğin araştırmacının amacına ve yapısına uygun olduğu kabul edilmektedir.

Bu çalışma, Gaziantep Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ortaöğretim kurumlarında eğitim-öğretim gören öğrencilerin bir kısmının görüşleri ile sınırlıdır. Bu araştırmadan elde edilen bulgular kullanılan ölçeğin değerlendirilmesiyle de sınırlı kalacaktır.

IV. Araştırma Modeli

Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan yaklaşımlardır. Araştırmaya konu olan olay, kişi ya da nesne kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme çabası gösterilmez (Karasar, 2000,77).

4.1. Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini, Gaziantep İli merkez Şahinbey İlçesi'ne bağlı ortaöğretim kurumlarında okuyan 1577 öğrenci oluşturmuştur.

Araştırma kapsamındaki ortaöğretim kurumlarına gidilerek anket formlarının doldurulması sağlanmıştır. Değerlendirmeye tabi tutulan anketler ise, her okulda uygulanan toplam anket miktarının %20'si oranında basit tesadüfi yöntemle seçilmiş, eksik ve hatalı doldurulan anket formları değerlendirme dışı bırakılmıştır. Buna göre, araştırma örneklemini 690 denek oluşturmuştur. Bu örneklemin evreni temsil ettiği görülmektedir.

4.2. Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Veriler, anket yöntemi ile elde edilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin konu hakkındaki görüşlerini öğrenebilmek amacıyla hazırlanan anket formlarında; öğrencilerin kişisel özelliklerini belirlemeye yönelik 4 soru ile başarısızlık unsurlarını belirlemeye yönelik 45 soru yöneltilmiştir. Uygulanan anket soruları iki'li likert ölçeğinde hazırlanmış ve "etkili, etkisiz" şeklinde derecelendirilmiştir.

4.3. Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması

Anket sorularının hazırlanmasında, Gaziantep Rehberlik ve Araştırma Merkezinin öğrenci başarısızlık nedenlerini tespit etmeye yönelik olarak hazırlanmış olduğu anketler araştırmacılara temel dayanak teşkil etmiş, araştırma amacına göre yeniden düzenlenen anket soruları 2 PDR uzmanı ile 1 eğitim program uzmanı akademisyenin onayı alınmış ve pilot uygulaması Gaziantep Şehit Şahin Lisesi'nde 80 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulama sonrasında ölçeğin geçerlik

ve güvenilirlik analizleri yapılmış, değer ve katsayıların yeterli bir seviyede olduğu görülmüştür. Daha sonra, ölçekte tam olarak anlaşılmayan veya yanlış anlaşıldığı kanaatine varılan soru kalıpları daha anlaşılır ve daha açık bir hale getirildikten sonra Gaziantep İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan izin doğrultusunda 2007 yılı Haziran ayında araştırma örnekleme uygulanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayara aktarılmış ve SPSS for Windows 13.0 paket programı kullanılarak geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılmıştır.

Ölçekle ilgili geçerlik analizi için faktör analizine (Principal Component Analysis) başvurulmuştur. Buna göre, öğrencilere yöneltilen soruların faktör yükleri 0,509 ile 0,827 arasında değişmektedir. Geçerlik analizi olarak uygulanan faktör analizi sonucu öğrencilere uygulanan ölçekte Eigenvalue değeri 1,0'ın üzerinde olan 18 faktör saptanmış ve bu 18 maddenin toplam varyansın %64,214'nü açıkladığı görülmüştür. Buna göre, ölçeğin içsel tutarlılık ve geçerliliği yeterli seviyededir.

Ölçeğin güvenilirlik katsayısının bulunmasında ise madde istatistikleri yönteminden yararlanılmıştır. Madde istatistikleri, veri toplama aracındaki her maddenin aldığı değer ile veri toplama aracının tümünden alınan toplam değer arasındaki ilişkidir (Karasar, 2000,150). Madde istatistikleri yönteminde en çok kullanılan Kuder-Richardson formülleri ve bunlardan türetilen Cronbach's alfa katsayısıdır (Balcı, 2001,116). Buna göre, öğrencilerin cevaplamış olduğu anket sorularından her bir madde çıkarılarak elde edilen Cronbach's alfa katsayısının en düşük değeri 0,734, en yüksek değeri 0,739, tüm ölçeğin Cronbach's alfa katsayısı ise 0,747 olarak hesaplanmıştır. Bir ölçeğin güvenilirlik çalışmalarında kullanılan bir diğer yöntem Guttman split-half katsayısıdır. Bu yöntem, bir testin uygulamasından sonra ikiye bölünerek iki ayrı form gibi puanlanması ve bu iki yarı arasındaki korelasyon katsayısının hesaplanması ile elde edilen katsayının değerlendirilmesidir. Öğrencilere uygulanan ölçekte Guttman split-half katsayısı 0.642, Cronbach's alfa değeri ise ilk 23 maddeden oluşan 1. parça için 0.645, son 16 maddeden oluşan 2. parça için 0.607 olarak hesaplanmıştır. Bu iki uygulama ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

4.4. Verilerin Toplanması ve Çözümü

Araştırmacılar bizzat okullara gitmek suretiyle okul idaresinden alınan izin doğrultusunda sınıf ortamında anket formlarının nasıl doldurulacağı hakkında öğrencilere gerekli açıklamaları yapmış ve anket formlarının doldurulması gerçekleştirilmiştir. Anket formlarından elde edilen veriler SPSS for Windows 13.0 paket programı kullanılarak istatistiksel analizlere tabi tutulmuştur.

Verilerin çözümlenmesinde; kişisel özelliklere ilişkin bulguların frekans ve yüzde tabloları oluşturulmuş, anketin ikinci bölümünde yer alan başarısızlık unsurlarının tespitine yönelik derecelendirilmeli yargıların çözümlenmesinde ise

öğrencilerin sorulara katılım derecelerine ilişkin yüzdeler hesaplanmıştır. Bu istatistiksel işlemlerden sonra öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevaplara göre katılım oranı %50 ve üzerinde değer alan soruların ağırlıklı ortalamalarının en az yarısını temsil etmesinden dolayı öğrenci başarısızlığında önemli bir unsur olarak kabul edilmiş ve bu sorularla araştırmaya katılan öğrencilerin; cinsiyet, eğitim gördükleri alan ve okul türü değişkenlerine göre çapraz frekans dağılım sonuçları karşılaştırılmıştır. Daha sonra yapılan tüm istatistiksel hesaplamalar tablolara dönüştürülmüş, yorumlanmış ve araştırmadan elde edilen sonuçlar ortaya konulmuştur. Elde edilen sonuçlara yönelik birtakım öneriler geliştirilmiştir.

V. Araştırma Bulguları

5.1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerle İlgili Tanıtıcı Bilgiler

Araştırmaya katılan öğrencilerle ilgili kişisel bilgilerin frekans ve yüzde dağılımları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerle İlgili Tanıtıcı Bilgiler

ÖĞRENCİ	FREKANS	YÜZDE
Cinsiyet	n	%
Erkek	396	57,4
Kız	294	42,6
Alan	n	%
Sayısal	144	20,9
Eşit Ağırlık	220	31,9
Sözel	120	17,4
Lise - 1	206	29,9
Okul Türü	n	%
Anadolu Lisesi	82	11,9
Süper Lise	62	9,0
Genel Lise	214	31,0
Ticaret Meslek Lisesi	220	31,9
İmam Hatip Lisesi	112	16,2
TOPLAM	690	100

Buna göre araştırmaya katılanların; %57,4’ü erkek, %42,6’sı kız, %20,9’u sayısal alanında, %31,9’u eşit ağırlık alanında, %17,4’ü sözel alanında ve %29,9’u lise-1’de eğitim görmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü dağılımlarına bakıldığında ise; %11,9’u Anadolu lisesinde, %9,0’u süper lisede, %31,0’i genel lisede, %31,9’u ticaret meslek lisesinde ve %16,2’si ise imam hatip lisesinde eğitim-öğretim görmektedirler.

5.2. Öğrenci Anketlerine İlişkin Genel Sonuçlar

Öğrencilerin anket sorularına katılım oranlarına yönelik elde edilen yüzdelik sonuçlar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Anket Sorularına Katılım Oranları

BAŞARISIZLIK UNSURLARI	Etkili %	Etkisiz %
Yazılı sınavlarda başarılı olamıyorum	42	58
Sınavlarda heyecanlanmam nedeni ile başarısızım	36	64
Bazı öğretmenlerin anlattıklarını anlayamadığımdan başarısızım	64	36
Ders sayısının fazla olması nedeninden dolayı başarısızım	33	67
Ödevlerimin fazlalığı nedeniyle derslerimi yapmaya zaman bulamadığımdan dolayı başarısızım	12	88
Ders programında derslerin birbirine bağlılığından dolayı başarısızım	23	77
Sınıfın kalabalık olmasından dolayı başarısızım	16	84
Bazı dersleri seçme hakkı olmadığı için başarısızım	33	67
Öğretmenlerin yaklaşım farklılığından dolayı başarısızım	40	60
Öğretmenler konuları yeterli derecede açıklamadığından başarısızım	31	69
Derslere karşı ilgimin olmayışından dolayı başarısızım	24	76
Okul idaresinin problemlerle ilgilenmeyişinden başarısızım	27	73
Öğretmenlerimle iyi geçinemediğimden dolayı başarısızım	12	88
Evde ders çalışacak ortamım olmayışından başarısızım	27	73
Ders çalışmaya yeterince zaman ayıramadığımdan başarısızım	45	55
Ailemin benden, benim de hayattan beklentilerimin farklı olduğu için başarısızım	22	78
Öğrenimim sonucunda bir meslek edineceğim düşüncesinde olmadığımdan başarısızım	19	81
Ailemin ekonomik problemleri nedeniyle başarısızım	19	81
Ailemin eğitime yeterli değeri vermeyişinden başarısızım	11	89
Yeterli beslenemediğimden başarısızım	6	94
Aile içi geçimsizlikler nedeniyle başarısızım	16	84
Okulun yanı sıra ailemin geçimi için çalıştığımdan başarısızım	8	92
Babamdan ayrı olduğum için başarısızım	5	95
Ailemin sağlık problemleri nedeniyle başarısızım	7	93
Kardeşim/kardeşlerimle aramda ayrım yapıldığı için başarısızım	5	95
Kardeşimden/kardeşlerimden ayrı olduğumdan başarısızım	2	98
Babamın olmayışı beni üzdüğü için başarısızım	3	97
Annemin olmayışı beni üzdüğü için başarısızım	2	98
Annemden ayrı olduğum için başarısızım	2	98
Ailemde kız-erkek ayrımı yapıldığı için başarısızım	5	95
Ailemde öz-üvey ayrımı yapıldığı için başarısızım	2	98
Bazı dersleri başaramayacağım kaygısından dolayı başarısızım	63	37
Sözlü anlatımda kendime güvenim olmadığından dolayı başarısızım	34	66
Verimli ders çalışma yollarını bilmediğimden başarısızım	55	45
Okuduklarımı anlamakta güçlük çektiğimden başarısızım	18	82
İlgi duymadığım derslerden başarısızım	53	47
Dikkatim dağınık olduğu için başarısızım	36	64
Arkadaş grubumdan dolayı başarısızım	25	75
Not tutma tekniğini bilmeyişimden başarısızım	7	93

Arkadaşlarımdan kendimi soyutladığımdan başarısızım	7	93
Gözlerimden rahatsızlığımdan dolayı başarısızım	10	90
Kulaklarım yeterince duymadığı için başarısızım	2	98
Rahatsızlığımı düşündükçe kaygılandığımdan başarısızım	8	92
Öğretmenlerimin önerilerine uymadığım için başarısızım	20	80
Öğrenme isteğim olmadığımdan başarısızım	12	88

Buna göre, öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevaplara katılım oranı %50 ve üzerinde değer alan önermelerin başarısızlıklarında önemli bir etken olduğu varsayılmıştır. Buna göre, öğrencilerin başarısızlıklarında en önemli etken olarak gördükleri unsurlar şunlardır:

- Bazı öğretmenlerin anlattıklarını anlayamadığımdan başarısızım.
- Bazı dersleri başaramayacağım kaygısından dolayı başarısızım.
- Verimli ders çalışma yollarını bilmediğimden başarısızım.
- İlgi duymadığım derslerden başarısızım.

5. 3. Bağımsız Değişkenlere İlişkin Çapraz Karşılaştırma Bulguları

Öğrencilerin başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri yukarıdaki 4 unsurun araştırmaya katılan öğrencilerin; cinsiyet, eğitim gördükleri alan ve okul türü değişkenlerine göre çapraz frekans dağılım karşılaştırılması aşağıda açıklanmıştır.

5.3.1. “Bazı Öğretmenlerin Anlattıklarını Anlayamadığımdan Başarısızım” Önermesine İlişkin Öğrencilerin Cinsiyet, Eğitim Gördükleri Alan ve Okul Türü Değişkenlerine Göre Çapraz Frekans Dağılım Sonuçları

“Bazı öğretmenlerin anlattıklarını anlayamadığımdan başarısızım” unsurunun araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre çapraz frekans dağılım sonucu Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3: “Bazı Öğretmenlerin Anlattıklarını Anlayamadığımdan Başarısızım” Unsurunun Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyeti Değişkenine Göre Çapraz Frekans Dağılımı

S.3	ETKİLİ		ETKİSİZ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
CİNSİYET						
Erkek	254	64,1	142	35,9	396	57,4
Kız	190	64,6	104	35,4	294	42,6
TOPLAM	444	64,3	246	35,7	690	100

Buna göre; erkek öğrencilerin %64,1’i, kız öğrencilerin %64,6’sı bu unsuru başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Kız öğrencilerde bu unsur başarısızlıklarında daha ön plana çıkmaktadır.

“Bazı öğretmenlerin anlattıklarını anlayamadığımdan başarısızım” unsurunun araştırmaya katılan öğrencilerin eğitim gördükleri alan değişkenine göre çapraz frekans dağılım sonucu Tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo 4: “Bazı Öğretmenlerin Anlattıklarını Anlayamadığımdan Başarısızım” Unsurunun Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Alan Değişkenine Göre Çapraz Frekans Dağılımı

S.3	ETKİLİ		ETKİSİZ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
ALAN						
Sayısal	90	62,5	54	37,5	144	20,9
Eşit Ağırlık	148	67,3	72	32,7	220	31,9
Sözel	70	58,3	50	41,7	120	17,4
Lise - 1	136	66,0	70	34,0	206	29,9
TOPLAM	444	64,3	246	35,7	690	100

Buna göre; sayısal alanı öğrencilerinin %62,5’i, eşit ağırlık alanı öğrencilerinin %67,3’ü, sözel alanı öğrencilerinin %58,3’ü ve lise-1 öğrencilerinin %66,0’sı bu unsuru başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Eşit ağırlık alanında eğitim gören öğrencilerde bu unsur başarısızlıklarında daha ön plana çıkmaktadır.

“Bazı öğretmenlerin anlattıklarını anlayamadığımdan başarısızım” unsurunun araştırmaya katılan öğrencilerin eğitim gördükleri okul türü değişkenine göre çapraz frekans dağılım sonucu Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 5: “Bazı Öğretmenlerin Anlattıklarını Anlayamadığımdan Başarısızım” Unsurunun Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Okul Türü Değişkenine Göre Çapraz Frekans Dağılımı

S.3 OKUL TÜRÜ	ETKİLİ		ETKİSİZ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Anadolu Lisesi	52	63,4	30	36,6	82	11,9
Süper Lise	30	48,4	32	51,6	62	9,0
Genel Lise	142	66,4	72	33,6	214	31,0
Ticaret Meslek Lisesi	158	71,8	62	28,2	220	31,9
İmam Hatip Lisesi	62	55,4	50	44,6	112	16,2
TOPLAM	444	64,3	246	35,7	690	100

Buna göre; Anadolu lisesi öğrencilerin %63,4’ü, süper lise öğrencilerinin %48,4’ü, genel lise öğrencilerinin %66,4’ü, ticaret meslek lisesi öğrencilerinin %71,8’i ve imam hatip lisesi öğrencilerinin %55,4’ü bu unsuru başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Ticaret meslek lisesinde eğitim gören öğrencilerde bu unsur başarısızlıklarında daha ön plana çıkmaktadır.

5.3.2. “Bazı Dersleri Başaramayacağım Kaygısından Dolayı Başarısızım” Önermesine İlişkin Öğrencilerin Cinsiyet, Eğitim Gördükleri Alan ve Okul Türü Değişkenlerine Göre Çapraz Frekans Dağılımı Sonuçları

“Bazı dersleri başaramayacağım kaygısından dolayı başarısızım” unsurunun araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre çapraz frekans dağılımı sonucu Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6: “Bazı Dersleri Başaramayacağım Kaygısından Dolayı Başarısızım” Unsurunun Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyeti Değişkenine Göre Çapraz Frekans Dağılımı

S.32 CİNSİYET	ETKİLİ		ETKİSİZ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Erkek	232	58,6	164	41,4	396	57,4
Kız	204	69,4	90	30,6	294	42,6
TOPLAM	436	63,2	254	36,8	690	100

Buna göre; erkek öğrencilerin %58,6'sı, kız öğrencilerin %69,4'ü bu unsuru başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Kız öğrencilerin bazı dersleri başaramama kaygısını daha çok çektikleri söylenebilir.

“Bazı dersleri başaramayacağım kaygısından dolayı başarısızım” unsurunun araştırmaya katılan öğrencilerin eğitim gördükleri alan değişkenine göre çapraz frekans dağılım sonucu Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7: “Bazı Dersleri Başaramayacağım Kaygısından Dolayı Başarısızım” Unsurunun Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Alan Değişkenine Göre Çapraz Frekans Dağılımı

S.32	ETKİLİ		ETKİSİZ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Sayısal	72	50,0	72	50,0	144	20,9
Eşit Ağırlık	134	60,9	86	39,1	220	31,9
Sözel	84	70,0	36	30,0	120	17,4
Lise - 1	146	70,9	60	29,1	206	29,9
TOPLAM	436	63,2	254	36,8	690	100

Buna göre; sayısal alanı öğrencilerinin %50,0'si, eşit ağırlık alanı öğrencilerinin %60,9'u, sözel alanı öğrencilerinin %70,0'i ve lise-1 öğrencilerinin %70,9'u bu unsuru başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Lise 1’de eğitim gören öğrencilerde bu unsur başarısızlıklarında daha ön plana çıkmaktadır.

“Bazı dersleri başaramayacağım kaygısından dolayı başarısızım” unsurunun araştırmaya katılan öğrencilerin eğitim gördükleri okul türü değişkenine göre çapraz frekans dağılım sonucu Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8: “Bazı Dersleri Başaramayacağım Kaygısından Dolayı Başarısızım” Unsurunun Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Okul Türü Değişkenine Göre Çapraz Frekans Dağılımı

S.32 OKUL TÜRÜ	ETKİLİ		ETKİSİZ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Anadolu Lisesi	42	51,2	40	48,8	82	11,9
Süper Lise	38	61,3	24	38,7	62	9,0
Genel Lise	166	77,6	48	22,4	214	31,0
Ticaret Meslek Lisesi	120	54,5	100	45,5	220	31,9
İmam Hatip Lisesi	70	62,5	42	37,5	11	16,2
TOPLAM	436	63,2	254	36,8	690	100

Buna göre; Anadolu lisesi öğrencilerin %51,2’si, süper lise öğrencilerinin %61,3’ü, genel lise öğrencilerinin %77,6’sı, ticaret meslek lisesi öğrencilerinin %54,5’i ve imam hatip lisesi öğrencilerinin %62,5’i bu unsuru başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Genel lisede eğitim gören öğrencilerde bu unsur başarısızlıklarında daha ön plana çıkmaktadır.

5.3.3. “Verimli Ders Çalışma Yollarını Bilmediğimden Başarısızım” Önermesine İlişkin Öğrencilerin Cinsiyet, Eğitim Gördükleri Alan ve Okul Türü Değişkenlerine Göre Çapraz Frekans Dağılımı Sonuçları

“Verimli ders çalışma yollarını bilmediğimden başarısızım” unsurunun araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre çapraz frekans dağılımı sonucu Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9: “Verimli Ders Çalışma Yollarını Bilmediğimden Başarısızım” Unsurunun Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyeti Değişkenine Göre Çapraz Frekans Dağılımı

S.34 CİNSİYET	ETKİLİ		ETKİSİZ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Erkek	198	50,0	198	50,0	396	57,4
Kız	178	60,5	116	39,5	294	42,6
TOPLAM	376	54,5	314	45,5	690	100

Buna göre; erkek öğrencilerin %50,0'si, kız öğrencilerin %60,5'i bu unsuru başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Kız öğrencilerin verimli ders çalışma yollarını bilememeleri başarısızlıkları üzerinde bir etken olduğu söylenebilir.

“Verimli ders çalışma yollarını bilmediğimden başarısızım” unsurunun araştırmaya katılan öğrencilerin eğitim gördükleri alan değişkenine göre çapraz frekans dağılım sonucu Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10: “Verimli Ders Çalışma Yollarını Bilmediğimden Başarısızım” Unsurunun Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Alan Değişkenine Göre Çapraz Frekans Dağılımı

S.34	ETKİLİ		ETKİSİZ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
ALAN						
Sayısal	58	40,3	86	59,7	144	20,9
Eşit Ağırlık	138	62,7	82	37,3	220	31,9
Sözel	60	50,0	60	50,0	120	17,4
Lise - 1	120	58,3	86	41,7	206	29,9
TOPLAM	376	54,5	314	45,5	690	100

Buna göre; sayısal alanı öğrencilerinin %40,3'ü, eşit ağırlık alanı öğrencilerinin %62,7'si, sözel alanı öğrencilerinin %50,0'si ve lise-1 öğrencilerinin %58,3'ü bu unsuru başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Eşit ağırlık alanında eğitim gören öğrencilerde bu unsur başarısızlıklarında daha ön plana çıkmaktadır.

“Verimli ders çalışma yollarını bilmediğimden başarısızım” unsurunun araştırmaya katılan öğrencilerin eğitim gördükleri okul türü değişkenine göre çapraz frekans dağılım sonucu Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11: “Verimli Ders Çalışma Yollarını Bilmediğimden Başarısızım” Unsurunun Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Okul Türü Değişkenine Göre Çapraz Frekans Dağılımı

S.34 OKUL TÜRÜ	ETKİLİ		ETKİSİZ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Anadolu Lisesi	38	46,3	44	53,7	82	11,9
Süper Lise	30	48,4	32	51,6	62	9,0
Genel Lise	142	66,4	72	33,6	214	31,0
Ticaret Meslek Lisesi	102	46,4	118	53,6	220	31,9
İmam Hatip Lisesi	64	57,1	48	42,9	112	16,2
TOPLAM	376	54,5	314	45,5	690	100

Buna göre; Anadolu lisesi öğrencilerin %46,3’ü, süper lise öğrencilerinin %48,4’ü, genel lise öğrencilerinin %66,4’ü, ticaret meslek lisesi öğrencilerinin %46,4’ü ve imam hatip lisesi öğrencilerinin %57,1’i bu unsuru başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Genel lisede eğitim gören öğrencilerde bu unsur başarısızlıklarında daha ön plana çıkmaktadır.

5.3.4. “İlgi Duymadığım Derslerden Başarısızım” Önermesine İlişkin Öğrencilerin Cinsiyet, Eğitim Gördükleri Alan ve Okul Türü Değişkenlerine Göre Çapraz Frekans Dağılımı Sonuçları

“İlgi duymadığım derslerden başarısızım” unsurunun araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre çapraz frekans dağılımı sonucu Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12: “İlgi Duymadığım Derslerden Başarısızım” Unsurunun Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyeti Değişkenine Göre Çapraz Frekans Dağılımı

S.36 CİNSİYET	ETKİLİ		ETKİSİZ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Erkek	200	50,5	196	49,5	396	57,4
Kız	168	57,1	126	42,9	294	42,6
TOPLAM	368	53,3	322	46,7	690	100

Buna göre; erkek öğrencilerin %50,5’i, kız öğrencilerin %57,1’i bu unsuru başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Kız

öğrencilerin ilgi duymadıkları derslerin başarısızlıklarında önemli bir role sahip olduğu söylenebilir.

“İlgi duymadığım derslerden başarısızım” unsurunun araştırmaya katılan öğrencilerin eğitim gördükleri alan değişkenine göre çapraz frekans dağılım sonucu Tablo 13’de gösterilmiştir.

Tablo 13: “İlgi Duymadığım Derslerden Başarısızım” Unsurunun Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Alan Değişkenine Göre Çapraz Frekans Dağılımı

S.36	ETKİLİ		ETKİSİZ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Sayısal	70	48,6	74	51,4	144	20,9
Eşit Ağırlık	114	51,8	106	48,2	220	31,9
Sözel	70	58,3	50	41,7	120	17,4
Lise - 1	114	55,3	92	44,7	206	29,9
TOPLAM	368	53,3	322	46,7	690	100

Buna göre; sayısal alanı öğrencilerinin %48,6’sı, eşit ağırlık alanı öğrencilerinin %51,8’i, sözel alanı öğrencilerinin %58,3’ü ve lise-1 öğrencilerinin %55,3’ü bu unsuru başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Sözel alanında eğitim gören öğrencilerde bu unsur başarısızlıklarında daha ön plana çıkmaktadır.

“İlgi duymadığım derslerden başarısızım” unsurunun araştırmaya katılan öğrencilerin eğitim gördükleri okul türü değişkenine göre çapraz frekans dağılım sonucu Tablo 14’de gösterilmiştir.

Tablo 14: “İlgi Duymadığım Derslerden Başarısızım” Unsurunun Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Okul Türü Değişkenine Göre Çapraz Frekans Dağılımı

S.36 OKUL TÜRÜ	ETKİLİ		ETKİSİZ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Anadolu Lisesi	52	63,4	30	36,6	82	11,9
Süper Lise	32	51,6	30	48,4	62	9,0
Genel Lise	100	46,7	114	53,3	214	31,0
Ticaret Meslek Lisesi	112	50,9	108	49,1	220	31,9
İmam Hatip Lisesi	72	64,3	40	35,7	112	16,2
TOPLAM	368	53,3	322	46,7	690	100

Buna göre; Anadolu lisesi öğrencilerin %63,4’ü, süper lise öğrencilerinin %51,6’sı, genel lise öğrencilerinin %46,7’si, ticaret meslek lisesi öğrencilerinin %50,9’u ve imam hatip lisesi öğrencilerinin %64,3’ü bu unsuru başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri görülmektedir. İmam hatip lisesinde eğitim gören öğrencilerde bu unsur başarısızlıklarında daha ön plana çıkmaktadır.

Tartışma

Araştırmanın literatür kısmında; sosyo-ekonomik farklılıklar, ilgi, tutum, değer gibi duyuşsal özellikler, ailenin sosyo-kültürel ve ekonomik yapısı, çalışma alışkanlığı, sorumluluk duygusu, derslerin zorluğu, ergenlik dönemi sorunları, duygusal gerginlik, eğitim sistemi ve öğretmenden kaynaklanan sorunlar vb. unsurların öğrenci başarısını olumsuz etkileyen faktörler olarak ortaya konulmuştu. Nitekim yapılan bu araştırma, yukarıda adı geçen faktörlerin öğrenci başarısı veya başarısızlığı üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu destekler niteliktedir. Buna göre, araştırmadan elde edilen sonuçlar aşağıda gösterilmiştir:

Öğrencilerin %64’ü gibi önemli bir çoğunluğu “Bazı öğretmenlerin anlattıklarını anlayamadığımdan başarısızım” unsurunu başarısızlıklarında önemli bir etken olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Çapraz frekans dağılım sonuçlarına göre ise; kız öğrenciler, eşit ağırlık alanı ile ticaret meslek lisesi öğrencilerinde bu unsurun başarısızlıklarında daha da ön plana çıktığı görülmüştür. Bu durumun; öğretmenlerin ders anlatma yöntem ve tekniklerinden, güzel Türkçe konuşamama, beden dilini kullanamama, derse hazırlıksız girme gibi nedenlerden kaynaklandığı düşünülmektedir. Bununla beraber, öğrencilerin derslere hazırlıklı girmemesi, öğretmene ve derse karşı duydukları olumsuz önyargılardan da kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Öğrencilerin %63'ü gibi önemli bir çoğunluğu “Bazı dersleri başaramayacağım kaygısından dolayı başarısızım” unsurunu başarısızlıklarında önemli bir etken olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Çapraz frekans dağılım sonuçlarına göre ise; kız öğrenciler, lise1 ile genel lise öğrencilerinde bu unsurun başarısızlıklarında daha da ön plana çıktığı görülmüştür. Bu sonucun çıkmasında; öğrencilerin bazı derslere karşı olumsuz tutum gösterebilecekleri ve bu durumun bilinçaltına başarısızlık kaygı ve endişesinin yerleşmesine yol açtığı düşünülmektedir.

Öğrencilerin %55'i “Verimli ders çalışma yollarını bilmediğimden başarısızım” unsurunu başarısızlıklarında önemli bir etken olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Çapraz frekans dağılım sonuçlarına göre ise; kız öğrenciler, eşit ağırlık alanı ile genel lise öğrencilerinde bu unsurun başarısızlıklarında daha da ön plana çıktığı görülmüştür. Bu durumun; öğrencilerin ders çalışma disiplinine sahip olmamaları, düzenli çalışmayı içselleştirememelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Öğrencilerin %53'ü “İlgi duymadığım derslerden başarısızım” unsurunu başarısızlıklarında önemli bir etken olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Çapraz frekans dağılım sonuçlarına göre ise; kız öğrenciler, sözel alanı ile imam hatip lisesi öğrencilerinde bu unsurun başarısızlıklarında daha da ön plana çıktığı görülmüştür. Bu sonucun çıkmasının normal olduğu düşünülmektedir. Çünkü öğrenciler farklı ilgi ve yeteneklere sahiptir. Çoklu zekâ kuramına göre, öğrenciler ilgi duydukları alan ve derslerde dikkatini toplayabilmekte ve başarı sağlayabilmektedir.

Araştırmaya katılanların başarısızlıklarında önemli bir etken olarak değerlendirdikleri yukarıdaki unsurların tamamında kız öğrencilerin daha yoğun bir katılım oranı sağlamaları dikkat çekicidir. Bununla beraber, genel lisede okuyan öğrencilerin başarısızlık kaygısı ile verimli ders çalışmama unsurlarından diğer okullarda okuyan öğrencilere göre daha çok etkilendikleri de görülmüştür. Yukarıda katılım oranı %50 ve üzerindeki başarısızlık unsurları dikkate alınarak analiz sonuçları yorumlanmıştır. Bununla beraber, katılım oranının %30-%49 arasında gerçekleştiği başarısızlık unsurları da şunlardır:

- Öğrencilerin %45'i “Ders çalışmaya yeterince zaman ayıramadığımdan başarısızım” unsurunu başarısızlıklarında bir etken olarak gördüklerini belirtmişlerdir.
- Öğrencilerin %40'ı “Öğretmenlerin yaklaşım farklılığından dolayı başarısızım” unsurunu başarısızlıklarında bir etken olarak gördüklerini belirtmişlerdir.

- Öğrencilerin %36'sı “Sınavlarda heyecanlanmam nedeniyle başarısızım” unsurunu başarısızlıklarında bir etken olarak gördüklerini belirtmişlerdir.
- Öğrencilerin %36'sı “Dikkatim dağınık olduğu için başarısızım” unsurunu başarısızlıklarında bir etken olarak gördüklerini belirtmişlerdir.
- Öğrencilerin %34'ü “Sözlü anlatımda kendime güvenim olmadığı için başarısızım” unsurunu başarısızlıklarında bir etken olarak gördüklerini belirtmişlerdir.
- Öğrencilerin %33'ü “Ders sayısının fazla olması nedeninden dolayı başarısızım” unsurunu başarısızlıklarında bir etken olarak gördüklerini belirtmişlerdir.
- Öğrencilerin %33'ü “Bazı dersleri seçme hakkım olmadığı için başarısızım” unsurunu başarısızlıklarında bir etken olarak gördüklerini belirtmişlerdir.
- Öğrencilerin %31'i “Öğretmenler konuları yeterli derecede açıklamadığından başarısızım” unsurunu başarısızlıklarında bir etken olarak gördüklerini belirtmişlerdir.

Bunun yanı sıra araştırmaya katılan öğrenciler; dağınık, kopuk veya üvey bir aile yapısına sahip olmamaları, duyu organlarının tam ve sağlıklı işleyişi, ciddi ve kronik herhangi bir hastalığa sahip olmamaları, yetersiz beslenme sorunu yaşamamaları, kötü arkadaş/arkadaş grubuna sahip olmadıklarını düşünmeleri ve kendilerini arkadaş çevresinden soyutlamadıklarını ifade etmeleri, aile geçimine katkıda bulunma zorunluluğu içinde olmamaları ve hatta öğrenme isteğine sahip olduklarını belirtmişlerdir. Dolayısıyla bu unsurların başarısızlık etmeni olmadığı görülmüştür.

Konuya ilişkin önerileri şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Öğretmenler; empati kurma, öğrenciyle etkili iletişim kurabilme, davranış bozukluğu olan öğrencilere yaklaşım, etkin ve verimli öğretim tekniklerini kullanma vb. konularda eğitilmelidir.
- Öğrencilere yönelik; verimli ders çalışma yöntemleri, hızlı okuma, okuduğunu anlama, hafıza teknikleri, kendini ifade edebilme gibi konularda eğitim seminerleri düzenlenmelidir.
- Okullarda -özellikle lise 1'de- yetenek ve ilgi testleri uygulanarak öğrencilerin ilgi ve yetenekleri belirlenmelidir ve öğrencinin ilgi ve başarı gösterdiği alana yönlendirilmesi sağlanmalıdır.

- Her ne kadar öğrencilerin ilgi ve yetenekleri çeşitlilik gösterse de, okullardaki ders içerik ve müfredatları öğrencilerde ilgi uyandıracak hale getirilmesi sağlanmalıdır.
- Başarısızlık unsurlarının çözümünde kız öğrenciler ile genel lisede okuyan öğrencilere özel önem verilmelidir.
- Öğrenciler sınav heyecanını yenme ile derse ve konuya yoğunlaşma konularında bilinçlenmesi sağlanmalıdır.
- Huzurlu ve düzenli bir aile hayatının öğrenci başarısı üzerindeki olumlu etkisi konunun taraflarınca göz önünde bulundurulmalıdır.

Kaynakça

- Bacanlı, H. (2000). *Gelişim ve Öğrenme*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, s.255.
- Balcı, A. (2001). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem Teknik ve İlkeler*. Pegem Yayınları, Ankara, s.336.
- Bozkurt, N. (1998). Lise Öğrencilerinin Okul Başarısızlıklarının Altında Yatan Depresyonla İlişkili Otomatik Düşünme Kalıpları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri A.B.D.* ,Yayımlanmamış Doktora Tezi, İzmir, s.138.
- Güleç, S. ve Alkış, S. (2003). İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerinin Derslerdeki Başarı Düzeylerinin Birbirleriyle İlişkisi. *İlköğretim Online E-Dergi*. 2:19-27.
- Karasar, N. (2000). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayınları, Ankara, s.292.
- Kaya, Y. K. (1993). *İnsan Yetiştirme Düzenimize Yeni Bir Bakış: Eğitimde Model Arayışı*. Bilim Yayınları, Ankara, s.174.
- Keskin, H. K. ve Yapıcı, Ş. (2008). Başarılı ve Başarısız Öğrencilerin Kişilik Özellikleri İle İlgili Öğretmen ve Veli Görüşleri. *Kocatepe Üniversitesi Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, Afyon, 1(1):20-32.
- Özgüven, İ. E. (2002). *Bireyi Tanıma Teknikleri*. Problem Yayınları, Ankara, s.349.
- Polat, M. T. (2006). Eğitim Olmadan Marka Şehir Olunmuyor. *Hemşehrim Şehir ve Kültür Dergisi*, Gaziantep, Mart Sayısı: 6-9.

Sezer, Ö. (2007). Sınıf Tekrar Eden Öğrencilerin Bazı Demografik Özellikleri İle Bu Öğrenciler ve Öğretmenlerinin Sınıf Tekrar Etme Hakkındaki Görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Malatya, 8 (14):31-48.

Şama, E. ve Tarım, K. (2007). Öğretmenlerin Başarısız Olarak Algıladıkları Öğrencilere Yönelik Tutum ve Davranışları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Ankara, 5 (1):135-154.

An Application To Determine The Factors Affecting The Success Negatively In Respect Of Students

The school, which is the new environment after family is the first social institution in child's life. Beginning from the primary school period, the teacher, family and society expect that the child should be succesful in his/her whole life (Sama and Tarım,2007:136).

Success is a criterion or a sign that shows how much degree the student benefit from academic program for specific lessons in the school environment. The school success can be thought as the average of grades or points taken from an academic programme lessons (Akt.Güleç and Alkış,2003;19;Özgüven,1998). There are a lot of factors which effect the student's lesson success. These factors as named learning variable, are related whit physiological, psychological and social conditions and situations. The school success is also highly effected from a lot of factors that are wintellectual. Between these factors there are success, motive, anxiety, socio-economic features, quality of family, general environment features, deficient school and education conditions, nutrition, health conditions etc.(Akt.Güleç and Alkış,2003;19;Uluğ,1990).

The school success is an indication that is determined according to academic superiority,school is a place in which necessary environment is prepared for achieving knowledge,reaching academic superiority and providing mind development. Superior mark means school succes and the other marks under these mean the school failure. In the evaluation of students as being succesful or unsuccessful, the degree of the lesson's marks are more effective than the evaluation of behaviors. It is frequently observed fact, a student who always behaves naughtily in the class but has very good marks, he/she also gets good behaviour marks. (Keskin and Yapıcı,2008;21) The instutions in every education instutions are explained as develop the personal features and agabeylitles of the students up to maximum degree and to raise them as being creative, adoptable and entrepreneur citiziens in the society.

Although these functions of the secondary education instutions, in application these instutions are more focused on success and learning of the students. There are some important differences between the success degrees of the students in school. Some students get high success, but some students don't get adequacy that is necessary for passing upper class (Akt.Sezer,2007:32,Özgüven,1999;Yeşilyaprak,2003).

There are a lot of factors, effect the success or failure of students. Beside the socio-economic differences between students, there are also other sensory differences between students,and also the students in the research respond the questionnaire impartially, sincerely and with their own real opinions, and the

criterion used in the research is suitable for the aim and the construction of the research .

This research is restricted with the opinions of some students who are educated in the secondary education foundations in Gaziantep city. The results that get from this research will be restricted with evaluation of criterion.

The students who are the students of the secondary schools of Gaziantep city and Sahinbey administrative district formed the research extent filling up the questionnaire is supplied. Also the questionnaire which are subjected to evaluation are chosen in simple, accidentally way. That is total questionnaire amount of 20% applied in every school, filled the lacking and wrong forms are not evaluated .According to this, 690 questionnaires formed research samples.

Results achieved by using questionnaire method. So, to learn the thoughts of students in the subject, in this questionnaire, there are 4 questions to learn the personal features of students and there are 45 questions to learn the reasons of their failure. The questionnaire are prepared in double likert criterion, and are graded as "effective or ineffective".

According to this, results getting from the research are shown down, 64% of the students explained that they are unsuccessful because they couldn't understand the subjects explained by some teachers, and they think that it is an important factor in their failure. According to the results of transverse frequency distribution, girl students, this element is highly appear in the failure of the students educated in the commerce occupation high schools. It is thought that it happens because of the method and techniques of the teachers, and not using body language, coming to lesson being unprepared. Beside these, it is also thought that its reason is student's coming to class being unprepared and their prejudices against to teacher and lesson.

63% of the students explained that they are unsuccessful because of prejudices "I am unsuccessful because of anxiety not to accomplish some lessons. According to the transverse frequency distribution results, it is seen that this element is highly effective in the girl students at the high school grade, and general high school. It is thought that the negative attitudes of the students against to some lessons.

55% of the students explained that they don't know the effective studying methods. According to the results of transverse frequency distribution, girl students; this element is highly seen in general high school students, equal weighted branch, It is thought that this situation occurs because of the students not having disciplined studying, not considering the regular studying.

53% of the students see that the element of not being interested in, effects their failure. According to the results of frequency distribution, girl students, this element is highly seen in the linguistic branch and the students of Imam Hatip high school. It is thought that this result is normal. Because students have different ability and interests. According to the multiple intelligence theory, students can concentrate and be successful in the lessons that they are interested.

45% of the students explained the element that not sparing enough time to study lesson effects their failure.

40% of the students explained that the reason of failure is different approaches of teachers.

36% of the students explained that the anxiety in the exams effects their failure.

36% of the students explained that the concentration problem effects their failure.

34% of the students explained that not relying on themselves in linguistic expressions effects their failure.

33% of the students explained that not having no right to choose some lessons effects their failure.

33% of students explained that having a lot of lessons effects their failure.

31% of the students explained that teachers do not make enough explanation about some subjects, effects their failure.

Beside these ,the students in the research explained not having dispersed, broken family structure ,working their sense organ healthily ,not having any serious or cronic illness, not having malnutrition problem, not having bad friendgroup and not having any obligation to give some help to family economy, even they explained they have desire to learn .So,these elements show that there are not any failure element for them.

The suggestions about the subject is lined up:

- Teachers should be educated is some subjects such as empathy ,effective communication methods with students ,approacing methods to students having behavior defeats,and to use effective and productive education tecniques etc.

- Seminars should be organized for students ,such as effective studying methods,fast reading,understanding what they have read ,explaining yourself.
- In schools ,especially at a grade of high schools,the ability and the interests of the students should be determined by carrying out interest and ability tests.
- Although students having different ability and interests ,the content and curriculum of lessons should be designed as being attractive for students.
- In solving the element of failures,should be given specific importance to girl students and general high school students.
- Students should become conscious in overcoming of exam excitement,and concentrating of lessons and subjects.
- The positive effect of a peaceful and regular family life, students success is taken into consideration by the sides of subject.